

A BIZOTTSÁG 2150/2005/EK RENDELETE**(2005. december 23.)****a rugalmas légtérfelhasználásra vonatkozó közös szabályok megállapításáról****(EGT vonatkozású szöveg)**

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA,

előrelépésre van lehetőség. Ezen előrelépés megvalósítása érdekében közös szabályokat kell most elfogadni.

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre,

tekintettel a légtérnek az egységes európai égbolt keretében történő szervezéséről és használatáról szóló, 2004. március 10-i 551/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾, és különösen annak 7. cikke (3) bekezdésére,

tekintettel az egységes európai égbolt létrehozására vonatkozó keret megállapításáról szóló, 2004. március 10-i 549/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre (keretrendelet) ⁽²⁾, és különösen annak 8. cikke (2) bekezdésére,

mivel:

- (1) A rugalmas légtérfelhasználás az ICAO (Nemzetközi Polgári Repülési Szervezet) által leírt és az Eurocontrol (Európai Szervezet a Légiközlekedés Biztonságáért) által kidolgozott légtérkezelési koncepció, amely szerint a légtér nem csak polgári vagy csak katonai légtérnek kell tekinteni, hanem egységes egésznek, ahol minden felhasználó követelményeit a lehető legnagyobb mértékben teljesíteni kell.
- (2) Az Eurocontrol az 549/2004/EK rendelet 8. cikkének (1) bekezdése alapján felhatalmazást kapott, hogy segítse a Bizottságot a rugalmas légtérfelhasználásra vonatkozó végrehajtási szabályok kidolgozásában. Ez a rendelet figyelembe veszi az Eurocontrol által kiadott felhatalmazással kapcsolatos 2004. december 30-i jelentést.
- (3) Ez a rendelet nem terjed ki az 549/2004/EK rendelet 1. cikke (2) bekezdésében hivatkozott katonai műveletekre és kiképzésre.
- (4) A tagállamok az egységes európai égbolttal kapcsolatos katonai kérdésekről szóló nyilatkozatban ⁽³⁾ elkötelezték magukat az egymással folytatott, a nemzeti katonai követelményeket figyelembe vevő együttműködés mellett annak biztosítása érdekében, hogy a rugalmas légtérfelhasználás koncepcióját az összes tagállam összes légtérhasználója teljes mértékben és egységesen alkalmazza.
- (5) Az Eurocontrol működést felülvizsgáló egysége és az Eurocontrol ügynökség által 2001. októberében kiadott közös jelentés megállapítja, hogy a jelenlegi európai rugalmas légtérfelhasználással kapcsolatban jelentős

- (6) A rugalmas légtérfelhasználás koncepciója kiterjed a nyílt tenger fölötti légtérre is. Ennek alkalmazása ezért nem sértheti a tagállamoknak az 1944. december 7-i, a nemzetközi polgári repülésről szóló egyezmény (Chicago-i egyezmény) és mellékletei, valamint az 1982-i ENSZ Tengerjogi Egyezmény által meghatározott jogait és kötelességeit.
- (7) Bizonyos tevékenységek a repülési tulajdonságok vagy veszélyek, és a tevékenységben nem résztvevő légi forgalom hatékony és biztonságos elkülönítése érdekében megkövetelik a légtér egy részének kizárólagos vagy határozott idejű speciális felhasználására történő lefoglalását.
- (8) A rugalmas légtérfelhasználás a teljes Közösségre kiterjedő hatékony és harmonizált alkalmazásához egyértelmű és következetes polgári-katonai koordinációs szabályokra van szükség, amelyeknek figyelembe kell venniük minden légtérhasználó követelményeit és az általuk végrehajtott különböző tevékenységek természetét.
- (9) A hatékony polgári-katonai koordinációs eljárásoknak olyan szabályokon és előírásokon kell alapulniuk, amelyek minden felhasználó számára biztosítják a légtér hatékony felhasználását.
- (10) A rugalmas légtérfelhasználás koncepciójának alkalmazásakor alapvető fontosságú a szomszédos tagállamok közti együttműködés előmozdítása és a határokon átnyúló műveletek figyelembe vétele.
- (11) A polgári-katonai együttműködés Közösségen belüli különbségei korlátozzák az egységes és gyors légtérkezelést. Ezért alapvető fontosságú a rugalmas légtérfelhasználás koncepciójának alkalmazásáért felelős személyek és/vagy szervezetek meghatározása minden tagállamban. Ezt az információt elérhetővé kell tenni a tagállamok számára.
- (12) A polgári-katonai koordinációra és a közös légtér felhasználására vonatkozó következetes eljárások kulcsfontosságúak az 549/2004/EK rendeletben meghatározott funkcionális légtérblokkok létrehozásához.

⁽¹⁾ HL L 96., 2004.3.31., 20. o.⁽²⁾ HL L 96., 2004.3.31., 1. o.⁽³⁾ HL L 96., 2004.03.31., 9. o.

- (13) A rugalmas légtérfelhasználás a légtérgazdálkodást stratégiai, előtaktikai és taktikai szinten határozza meg, amelyek egymással szorosan és kölcsönösen összefüggő külön irányítási funkciók, és amelyeket ezért a légtér hatékony felhasználásának biztosítása érdekében következetesen kell végezni.
- (14) Az európai szintű együttműködésben kidolgozás alatt levő légiforgalmi irányítási programoknak lehetővé kell tenniük a légtérgazdálkodás, légiforgalmi áramlás-szervezés és légiforgalmi szolgáltatások közti következetesség fokozatos elérését.
- (15) Amennyiben ugyanabban a légtérben különböző, eltérő követelményeknek megfelelő légiközlekedési tevékenységeket folytatnak, azok koordinációja során a repülés biztonságát és a rendelkezésre álló légtér optimális felhasználását kell szem előtt tartani.
- (16) A polgári és katonai irányítás a légtér állapotával és az egyes légiközlekedési helyzetekkel kapcsolatos pontos és időben történő tájékoztatása közvetlenül befolyásolja a műveletek biztonságát és hatékonyságát.
- (17) A légtér állapotával kapcsolatos naprakész információkhoz történő gyors hozzáférés alapvető fontosságú minden, a repülési terv benyújtása vagy módosítása során a rendelkezésre álló légtérstruktúrákat használni kívánó fél számára.
- (18) A légtér felhasználásának rendszeres értékelése fontos módja a polgári és katonai szolgáltatók és felhasználók közti bizalom erősítéséhez, és alapvető fontosságú eszköz a légtértervezés és légtérgazdálkodás javításához.
- (19) Az 551/2004/EK rendelet 7. cikke (2) bekezdésében hivatkozott, a rugalmas légtérfelhasználás elvének alkalmazására vonatkozó jelentéseknek az eredeti célkitűzéseknek megfelelő lényegi információkat kell tartalmazniuk a felhasználók követelményeinek jobb teljesítése érdekében.
- (20) A polgári légiforgalmi szolgáltató szervezetek és katonai légiforgalmi szolgáltató szervezetek és/vagy katonai irányító szervezetek közti koordinációra vonatkozó követelmények teljesítéséhez átmeneti időszakra van szükség.
- (21) A rendeletben meghatározott intézkedések megfelelnek az 549/2004/EK rendelet 5. cikke (1) bekezdésével létrehozott egységes égbolttal foglalkozó bizottság véleményének.

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Tárgy

Ez a rendelet megerősíti és harmonizálja az 549/2004/EK rendelet 2. cikke 22. pontjában meghatározott rugalmas légtérfelhasználás koncepciójának az egységes európai égbolton belüli alkalmazását a légtérgazdálkodás és légiforgalmi szolgáltatás elősegítése érdekében, a közös közlekedéspolitikai határain belül.

Ez a rendelet szabályokat állapít meg a tagállamok felelősségi körébe tartozó légtérben nyújtott légiforgalmi szolgáltatásokért felelős polgári és katonai szervezetek közötti jobb együttműködés biztosítása érdekében.

2. cikk

Fogalommeghatározások

(1) E rendelet alkalmazásában az 549/2004/EK rendeletben foglalt fogalommeghatározásokat kell alkalmazni.

(2) Az (1) bekezdésben hivatkozott fogalommeghatározásokon kívül a következőket kell alkalmazni:

- a) „légtérgazdálkodási cella” (AMC): az egy vagy több tagállam felelőssége alá tartozó légtér napi irányításáért felelős cella;
- b) „légtérlefoglalás”: a légtér egy részének ideiglenes lefoglalása bizonyos felhasználók általi kizárólagos vagy speciális felhasználás céljából;
- c) „légtérkorlátozás”: a légtér egy olyan meghatározott részére, amely lehet: meghatározott méretű légtér, amelyen belül bizonyos időnként a repülőgépek repülésére veszélyt jelentő tevékenységet folytatnak (veszélyes terület); vagy egy adott állam szárazföldi területe vagy területi vizei fölötti meghatározott méretű légtér, amelyben a repülőgépek közlekedése meghatározott feltételek szerint korlátozva van (korlátozott terület); vagy egy adott állam szárazföldi területe vagy területi vizei fölötti meghatározott méretű légtér, amelyben repülőgépek közlekedése tilos (tiltott terület);
- d) „légtérszerkezet”: a légtérnek a repülőgépek biztonságos és optimális működésének biztosítására kialakított meghatározott része;
- e) „légiforgalmi szolgáltató egység” (ATS egység): a légiforgalmi szolgáltatások biztosításáért felelős polgári vagy katonai egység;
- f) „polgári-katonai koordináció”: a döntéshozatalra és intézkedések meghatározására jogosult polgári és katonai felek közötti koordináció;
- g) „katonai irányító egység”: a katonai légi forgalmat és/vagy egyéb, a jellegéből adódóan légtérlefoglalást vagy -korlátozást igénylő tevékenységet irányító telepített vagy mobil katonai egység;

- h) „határokon átnyúló légtér”: a nemzeti határokon és/vagy a repüléstájékoztató körzetek határain átnyúló légtér szerkezet;
- i) „repülés célja”: a repülés útvonala és a hozzá tartozó, a rendeltetési hely eléréséig vezető pályát leíró folyamatosan frissített repülési adatok;
- j) „repülési útvonal”: a repülőgép három dimenzióban meghatározott útvonala a légtérben;
- k) „valós idő”: a folyamat vagy esemény bekövetkezésének tényleges ideje;
- l) „elkülönítés”: a repülőgépek, szintek vagy sávok közti távolságtartás;
- m) „felhasználók”: a levegőben üzemelő polgári vagy katonai repülőgépek, vagy bármilyen más, a légtérrel használó felek.

3. cikk

Alapelvek

A rugalmas légtér felhasználás koncepcióját a következő elvek határozzák meg:

- a) A polgári és katonai hatóságok közti koordináció a légtér-gazdálkodás stratégiai, előtaktikai és taktikai szintjén megállapodások és eljárások útján szerveződik a biztonság és a légtér kapacitásának növelése, valamint a repülőgépek üzemeltetési hatékonyságának és rugalmasságának javítása érdekében.
- b) A légtér gazdálkodás, légiforgalmi áramlás-szervezés és légiforgalmi szolgáltatások közti következetességet a légtér-gazdálkodás a) pontban meghatározott mindhárom szintjén el kell érni minden felhasználó előnyére a légtér tervezésének, felosztásának és felhasználásának hatékonysága érdekében.
- c) A kizárólagos vagy speciális felhasználás céljából történő légtér lefoglalás csak ideiglenes jellegű, kizárólag a tényleges felhasználáson alapuló korlátozott időtartamra vonatkozik, és azonnal feloldják amint megszűnik a lefoglalás okául szolgáló tevékenység.
- d) A tagállamok együttműködést alakítanak ki egymást között a nemzeti határokon és/vagy a repüléstájékoztató körzetek határain átnyúló rugalmas légtér felhasználás koncepciójának hatékony és következetes alkalmazása érdekében, különösen a határokon átnyúló tevékenységek tekintetében; ez az együttműködés az összes vonatkozó jogi, működési és technikai kérdésre kiterjed.
- e) A légiforgalmi szolgáltató egységeknek és felhasználóknak a lehető legjobb módon kell felhasználniuk a rendelkezésre álló légtérrel.

4. cikk

Stratégiai légtér gazdálkodás (1. szint)

- (1) A tagállamoknak a következő feladatokat kell ellátniuk:
 - a) a rugalmas légtér felhasználási koncepció általános alkalmazásának biztosítása a stratégiai, előtaktikai és taktikai szinteken;
 - b) a felhasználói követelmények rendszeres felülvizsgálata;
 - c) a légtér lefoglalását vagy korlátozását szükségessé tevő tevékenységek jóváhagyása;
 - d) ideiglenes légtérstruktúrák és eljárások meghatározása többféle légtér lefoglalási és útvonal-lehetőség biztosítása érdekében;
 - e) követelmények és eljárások meghatározása a repülési útvonalak különböző változatai és rövid távú járatváltozások által igényelt légtér változtatható oldalirányú és függőleges határainak létrehozása és felhasználása érdekében;
 - f) a nemzeti légtérstruktúrák és útvonalhálózat értékelése a rugalmas légtérstruktúrák és eljárások tervezése érdekében;
 - g) azon konkrét feltételek meghatározása, amelyek alapján a polgári és katonai repülések elkülönítése a légiforgalmi szolgáltató egységek vagy katonai irányító egységek felelőssége.
 - h) határokon átnyúló légtér kialakítása a szomszédos tagállamokkal, ahol a légi forgalom és a felhasználók tevékenysége ezt szükségessé teszi;
 - i) légtér gazdálkodási politikájuk összehangolása a szomszédos tagállamokkal annak érdekében, hogy a nemzeti határokon és/vagy a repüléstájékoztató körzetek határain átnyúló légtér felhasználás kérdéseit közösen oldják meg;
 - j) légtérstruktúrák létrehozása és elérhetővé tétele a felhasználók számára azon szomszédos tagállamokkal történő szoros együttműködésben és koordinációban, ahol az érintett légtérstruktúrák jelentős hatással vannak a nemzeti határokon és/vagy a repüléstájékoztató körzetek határain átmenő forgalomra, annak érdekében, hogy a Közösség minden felhasználója optimálisan használja a légtérrel;
 - k) a határokon átnyúló polgári és katonai tevékenységek közti elkülönítés közös előírásainak meghatározása a szomszédos tagállamokkal;

- l) konzultációs mechanizmusok kialakítása a (3) bekezdésében hivatkozott személyek vagy szervezetek, és a vonatkozó partnerek és szervezetek között annak érdekében, hogy a felhasználók követelményeit megfelelően teljesítsék;
- m) a rugalmas légtérfelhasználásra vonatkozó eljárások és azok végrehajtásának értékelése és felülvizsgálata;
- n) a légtérstruktúrák igénylésére, lefoglalására és tényleges felhasználására vonatkozó adatok archiválására szolgáló mechanizmusok létrehozása a további elemzés és tervezési tevékenységek érdekében.

A g) pontban hivatkozott feltételeket dokumentálni kell, és figyelembe kell venni a 7. cikkben hivatkozott biztonsági felmérés során.

(2) Azokban a tagállamokban, ahol mind polgári, mind katonai hatóságok felelősek a légtérgazdálkodásért vagy abban részt vesznek, az (1) bekezdésben meghatározott feladatokat egy közös polgári-katonai folyamat keretei között kell végrehajtani.

(3) A tagállamoknak meg kell határozniuk az (1) bekezdésben felsorolt feladatok végrehajtásáért felelős személyeket vagy szervezeteket, és erről tájékoztatniuk kell a Bizottságot. A Bizottság a tagállamok közti együttműködés elősegítése érdekében naprakészen tartja és közzé teszi a meghatározott személyek és szervezetek listáját.

5. cikk

Előtaktikai légtérgazdálkodás (2. szint)

(1) A tagállamok légtérgazdálkodási cellát jelölnek ki vagy hoznak létre a légtér 4. cikk (1) bekezdésében meghatározott feltételek és eljárások szerinti felosztása érdekében.

Azokban a tagállamokban, ahol mind polgári, mind katonai hatóságok felelősek a légtérgazdálkodásért vagy abban részt vesznek, a cella közös polgári-katonai cella lesz.

(2) Két vagy több tagállam közös légtérgazdálkodási cellát hozhat létre.

(3) A tagállamoknak gondoskodniuk kell arról, hogy megfelelő támogató rendszereket állítsanak üzembe annak érdekében, hogy a légtérgazdálkodási cella irányítani tudja a légtérfelosztást, és kellő időben tájékoztatni tudja a légtér rendelkezésre állásáról az érintett felhasználókat, légtérgazdálkodási cellákat, légiforgalmi szolgáltatókat, illetve valamennyi partnert és szervezetet.

6. cikk

Taktikai légtérgazdálkodás (3. szint)

(1) A tagállamok gondoskodnak a megfelelő légiforgalmi szolgáltató egységek és katonai irányító egységek közti polgári-katonai koordinációs eljárások és kommunikációs eszközök meghatározásáról, ami lehetővé teszi a légtér adatok kölcsönös biztosítását a légtér előtaktikai szinten történő felosztásának valós idejű aktiválására, deaktiválására és újrafelosztására.

(2) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy az érintett légiforgalmi szolgáltató egységek és katonai irányító egységek megfelelő időben és hatékonyan cseréljenek információt az említett légtér tervezett aktiválásában történő változásokról, és hogy a légtér aktuális állapotáról minden érintett felhasználót értesítsenek.

(3) A tagállamok gondoskodnak a légiforgalmi szolgáltató egységek és katonai irányító egységek közti koordinációs eljárások meghatározásáról annak érdekében, hogy ezáltal biztosítsák a polgári és katonai repülés közti kapcsolat kezelésének biztonságát.

(4) A tagállamok gondoskodnak a légiforgalmi szolgáltató egységek és katonai irányító egységek közti koordinációs eljárások meghatározásáról annak érdekében, hogy lehetővé tegyék a vonatkozó információk közvetlen kommunikációját az olyan speciális közlekedési helyzetek megoldása érdekében, ahol polgári és katonai irányítók nyújtanak szolgáltatást a légtér ugyanazon részében. Az erre vonatkozó információkat különösen akkor kell elérhetővé tenni, ha a polgári és katonai irányítók a repülési adatok – beleértve a repülőgépek pozícióival és a repülés céljával kapcsolatos információkat – cseréjére biztonsági okokból van szükségük.

(5) Amennyiben határokon átnyúló tevékenységeket folytatnak, a tagállamoknak közös eljárásokról kell gondoskodniuk az ilyen tevékenységekben érintett polgári légiforgalmi szolgáltató szervezetek és katonai légiforgalmi szolgáltató szervezetek és/vagy katonai irányító szervezetek között az egyes közlekedési helyzetek kezelése és valós idejű légtérkezelés fejlesztése érdekében.

7. cikk

Biztonsági felmérés

A tagállamoknak a meglévő biztonsági szintek fenntartása vagy növelése érdekében, a biztonsági irányítási folyamat részeként a rugalmas légtérfelhasználásra vonatkozó változtatások bevezetése előtt a veszélyek meghatározására, valamint a kockázatok értékelésére és enyhítésére kiterjedő biztonsági felmérést végeznek.

8. cikk

Jelentéstétel

Az 551/2004/EK rendelet 7. cikke (2) bekezdésében hivatkozott rugalmas légtérfelhasználás alkalmazásával kapcsolatos éves jelentésben a tagállamoknak az e rendelet mellékletében szereplő információkat kell megadni.

9. cikk

Megfelelőség ellenőrzése

A tagállamok ellenőrzések, felmérések és biztonsági vizsgálatok útján ellenőrzik az e rendeletnek történő megfelelést.

10. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

A 6. cikket a rendelet hatályba lépésétől számított 12 hónap után kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező, és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2005. december 23-án.

a Bizottság részéről

Jacques BARROT

alelnök

MELLÉKLET

A RUGALMAS LÉGTÉRFELHASZNÁLÁS ALKALMAZÁSÁRÓL SZÓLÓ ÉVES JELENTÉS KÖTELEZŐ TARTALMA

- A rugalmas légtérfelhasználás koncepciójának 1. szintjén, 2. szintjén és 3. szintjén érvényes felelősségek és a nemzeti szervezet általános leírása.
 - A légtérgazdálkodás stratégiai, előtaktikai és taktikai szintjén meghatározott megállapodások, eljárások és támogató rendszerek működésének értékelése. Ezt az értékelést a biztonságra, légtérkapacitásra, és valamennyi felhasználó repülőgép-üzemeltetési hatékonyságának és rugalmasságának figyelembevételével kell végezni.
 - Az e rendelet végrehajtása során felmerült problémák, az ezek következtében megtett intézkedések, és szükséges változtatások.
 - A nemzeti ellenőrzések, felmérések és biztonsági vizsgálatok eredményei.
 - A tagállamok közti együttműködés a légtérgazdálkodás terén, különösen a határokon átnyúló légtér valamint határokon átnyúló tevékenységek létrehozása és kezelése.
-